

Guía Docente

Datos Identificativos					2012/13
Asignatura (*)	Intervención nas alteracións da aprendizaxe da lecto-escritura e aportacións das TIC	Código	652498035		
Titulación					
Descriptorios					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	9	
Idioma	Castelán				
Prerrequisitos					
Departamento	Pedagogía e DidácticaPsicoloxía Evolutiva e da Educación				
Coordinación	Rueda Sánchez, MercedesGarrido Laparte, María ÁngelesVieiro Iglesias, María del Pilar	Correo electrónico	mirueda@usal.esgarridoa@unizar.espillar.vieiro@udc.es		
Profesorado	Garrido Laparte, María Ángeles Iglesias Amorin, Fernando Peralbo Uzquiano, Manuel Rueda Sánchez, Mercedes Vieiro Iglesias, María del Pilar	Correo electrónico	garridoa@unizar.es f.amorin@udc.es manuel.peralbo@udc.es mirueda@usal.es pilar.vieiro@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Os obxectivos desta materia poden resumirse nos seguintes: Proporcionar un coñecemento básico sobre a dimensión estrutural, funcional e procesual dos principais trastornos da linguaxe escrita. Analizar o papel da memoria no funcionamento lingüístico e cognitivo en tarefas de lecto-escritura. Deseñar actividades reintervención funcional para un bo desenvolvemento lecto-escritor. Que establezan relacións entre os procesos implicados na lingua escrita e os diferentes tipos de dificultades que poden presentar os nenos nesta tarefa Que deduzan o bo uso e/ou as dificultades que encontran os nenos na lingua escrita a partir da análise funcional das tarefas realizadas por estes Que estuden que información e que variables debemos coñecer para entrar no diagnóstico diferencial entre o atraso lector (dificultades globales,?) e as dificultades específicas Que tomen conciencia de que na intervención, os obxectivos deben ser coherentes coa valoración funcional levada a cabo. Que coñezan o modelo PASS (planificación, atención, procesamento sucesivo, procesamento simultáneo) e a relación destes procesos coa lectura Ademais, nesta materia preténdese que o estudante coñeza os diferentes procedementos tecnolóxicos deseñados dende as TIC para facilitar a aprendizaxe da lecto-escritura, tratar as dificultades de aprendizaxe neste dominio e mellorar a nosa capacidade tecnolóxica para investigar os procesos que interveñen na comprensión lectora				

Competencias da titulación

Código	Competencias da titulación
--------	----------------------------

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación
---	----------------------------

XERAIS DA MATERIA Poden describir os principios xerais da intervención preventiva nas dificultades en lecto-escritura. Poden informar sobre as funcións de prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento nas dificultades de aprendizaxe da lecto-escritura. Poden describir e utilizar os modelos e as técnicas de intervención específicas para a lecto-escritura. Poden informar sobre as características diferenciais da intervención sobre a lectura e a comunicación nos ámbitos familiar, escolar, clínico e asistencial. Son capaces de realizar unha intervención en trastornos específicos da linguaxe escrita e nas dificultades de lectura, tanto en nenos tipo, como na comunidade de nenos xordos. Poden realizar unha planificación estratéxica da intervención na área de lectura e comunicación. Dispoñen de recursos persoais para a intervención: habilidades sociais e comunicativas, habilidades profesionais, avaliación da propia actuación profesional, técnicas de observación, técnicas de dinamización ou toma de decisións. Son capaces de seleccionar e utilizar recursos procedentes das TIC para a intervención en lecto-escritura e nos trastornos da comunicación.	AP4	BP2	CP2
	AP6	BP4	CP3

Contidos	
Temas	Subtemas
Dra. Mercedes I. Rueda	
1. Un modelo de intervención multiaxial nas dificultades de aprendizaxe da lecto-escritura	
2. Desenvolvemento dunha sesión de intervención	
3. Análise de casos.	
Dra. Pilar Vieiro	
4. Análise estrutural e funcional dos procesos lingüísticos implicados no desenvolvemento da linguaxe escrita	
5. Procesos executivos: O papel da memoria	
6. O experto lecto-escritor	
7. Intervención funcional nos trastornos da lecto-escritura	
Dra. M. A. Garrido)	. A nosa tarefa como lectores
8. A nosa tarefa como lectores	. Cando a tarefa de ler se leva a cabo con dificultade . A tarefa do que escribe
9. Como avaliar as dificultades na lingua escrita? Algunhas pautas para a intervención	. Avaliación funcional das dificultades na lingua escrita: . Diagnóstico diferencial: dificultades de tipo global, atraso lector, de tipo adaptativo, dificultades específicas (as denominadas dificultades de tipo disléxico) . Aspectos a considerar na intervención con nenos con dificultades de lectura
10. O modelo PASS e as dificultades de lectura	. Algunhas razóns que xustifican o estudo deste modelo . Aproximación teórico-práctica aos procesos que implica: planificación, atención, procesamento sucesivo, procesamento simultáneo . Achegas no campo das dificultades de lectura
Dr. Manuel Peralbo e D.Fernando Iglesias Amorín	- Relacionadas co procesamento léxico, sintáctico, semántico e pragmático
11. As ferramentas TIC na aprendizaxe da lectoescritura	- Relacionadas co proceso de avaliación - Relacionadas cos trastornos da comunicación
12. TIC e alfabetización temperá	
13. Tecnoloxía de recoñecemento de voz e lecto-escritura: o seu papel no tratamento das dificultades de aprendizaxe	
14. As aplicacións multimedia: clasificación e efectos sobre a aprendizaxe da lecto-escritura	

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	18	0	18
Lecturas	9	9	18
Portafolios do alumno	0	6	6
Traballos tutelados	2	12	14
Estudo de casos	18	54	72
Prácticas a través de TIC	10	20	30
Proba obxectiva	1	20	21
Discusión dirixida	18	24	42
Atención personalizada	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>Esquema xeral dunha sesión de tres horas tipo:</p> <p>Sección teórica (hora e media): 1.- Presentación de 30 mins. por parte do profesor/a, 2. - Lectura comentada dun texto seleccionado (30 mins), 3. - Contestación individual a un cuestionario.</p> <p>Sección práctica (hora e media): 1.- Presentación de 30 mins. a cargo do profesor/a, 2. - Cuestionario en grupo sobre a presentación (30 minutos), 3. - Exposición e discusión sobre as respostas de cada grupo.</p> <p>No caso da sesión maxistral o profesorado presentará os contidos do tema apoiándose nunha presentación power point. A sesión maxistral utilizarase tanto para a introdución teórica do tema coma para a presentación dos casos ou as prácticas que estean planificadas. Cada materia desenvólvese en sesións de tres horas, polo que a sesión maxistral pode abranguer ao redor dunha hora por sesión: media hora para a introdución teórica e media hora para a presentación das prácticas. O profesorado poderá variar esta distribución compensándoa sempre co resto das metodoloxías para non aumentar a carga ECTS da materia</p>
Lecturas	Cada sesión de clase de tres horas contén un tempo dedicado á lectura comentada dun texto relacionado coa exposición do profesor. A duración prevista será duns 30 minutos por sesión de tres horas.
Portafolios do alumno	En cada sesión de clase o estudante deberá contestar a un cuestionario individual sobre a lectura realizada e un en grupo relacionado cos casos analizados ou as prácticas realizadas. Estes cuestionarios, ademais das presentacións power point correspondentes a cada clase deberá ser incluído no seu portafolios. Nel recollerán igualmente cantos comentarios, reflexións ou actividades realícense durante o curso.
Traballos tutelados	<p>Os estudantes non realizarán por cuadrimestre máis dun traballo tutelado. Este computará en todas as materias nas que estea matriculado posto que deberá contemplar as diferentes dimensións tratadas nelas. Todos os profesores/ás implicados actuarán como titores, se ben será o coordinador da titulación quen lle asigne un titor responsable. A relación de estudantes e titores responsables comunicárase a todo o profesorado. Finalizado o traballo todos os titores farán unha valoración (previamente protocolizada para simplificala) que remitirán ao titor responsable quen cualificará o traballo.</p> <p>Dado que en segundo cuadrimestre se acumulan materias, practicum e traballo fin de máster, os estudantes, coa orientación do seu titor e o acordo dos seus profesores poderán abordar un mesmo tema con tres perspectivas. Unha académica para responder á adquisición das competencias fixadas nas materias do plan de estudos. Outra profesional, para responder aos obxectivos do practicum. Unha última investigadora, onde a través da presentación dun proxecto de investigación poderán cumprir os obxectivos do traballo fin de máster. Pódese considerar, polo tanto, como un traballo único con tres partes e tres titores diferentes. Cada un recibirá o traballo completo, se ben cualificará a súa parte dando lugar a tres cualificacións independentes. O traballo deberá estar formalmente dividido en tres partes independentes, posto que a parte académica debe ser valorada tamén polo profesorado do segundo cuadrimestre</p>

Estudo de casos	<ul style="list-style-type: none"> - Análise de casos reais: . Diferentes lecturas realizadas por nenos con D.A. . Respostas dadas a tarefas de comprensión lectora . Textos escritos (ditados, narraciones,?) - Examinar vos fundamentos teóricos implícitos en programas e/ou cadernos de intervención para nenos con D.A. - Estudo de programas de intervención: aproximación ao estudo dous supostos teóricos, dous obxectivos que perseguen, dá posible incidencia non estilo cognitivo do neno, e do tipo de tarefas que vos compoñen. - Valoración de sesións de traballo concretas orientadas a nenos con dificultades en tarefas de lectura e/ou escritura.
Prácticas a través de TIC	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico (demostracións, simulacións, etc.) a teoría dun ámbito de coñecemento, mediante a utilización das tecnoloxías da información e as comunicacións. As TIC supoñen un excelente soporte e canal para o tratamento da información e aplicación práctica de coñecementos, facilitando a aprendizaxe e o desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado.
Proba obxectiva	Ao finalizar cada cuadrimestre os estudantes realizarán unha proba de avaliación única. Esta proba terá o formato de proba obxectiva e nela avaliaranse conxuntamente todas as materias. Para configurar a proba e dispor dun arsenal potencial, o profesorado remitirá 5 preguntas por crédito impartido nunha materia. Aos estudantes entregaráselles un cuestionario onde figurarán identificadas as materias coas preguntas que lles corresponden e contestarán só a aquelas nas que estean matriculados. A cualificación obtida en cada materia será remitida ao profesor/a correspondente para que a inclúa na avaliación do estudante. quen suspendan unha materia recibirán indicacións do seu profesor/a para a súa recuperación.
Discusión dirixida	La discusión dirigida forma parte de la sección práctica de cada sesión de tres horas. Luego de que los estudiantes hayan contestado por grupos a las preguntas del cuestionario que acompaña a la presentación del profesor, cada grupo expondrá sus respuestas al conjunto de la clase, abriéndose un turno de intervenciones al respecto. La discusión se cerrará con las conclusiones del profesor/a

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Lecturas		10
Sesión maxistral		10
Traballos tutelados		10
Portafolios do alumno		40
Estudo de casos		10
Proba obxectiva		20

Observacións avaliación

A avaliación realizarase de forma individualizada en cada unha das materias do máster. A avaliación será continua e incluírá unha valoración cuantitativa do rendemento de cada estudante en cada actividade realizada (incluídas as probas de exame que se poidan programar). Estas actividades serán recollidas polos estudantes nun portafolios por materia. Nel os estudantes recollerán todos os esquemas, presentacións, traballos realizados, lecturas, prácticas, cuestionarios contestados, etc. Este portafolios estará dispoñible sempre que o profesorado queira supervisalo e, en todo caso, será entregado ao finalizar as clases presenciais da materia para a súa supervisión e cualificación. Cada profesor avaliará as actividades realizadas, segundo as metodoloxías docentes empregadas, en os créditos que teñen asignados. A cualificación na materia será o resultado da media das cualificacións dos profesores que a imparten. A cualificación de cada profesor será ponderada segundo o número de créditos que imparte. No caso de utilizar probas puntuais de exame (proba obxectiva, preguntas tipo tema, etc.) a súa cualificación considerárase como parte do portafolios da materia, sen que o seu peso poida superar o 50% da nota total asignada ao portafolios. O resto da cualificación virá determinada polos criterios seguintes: Asistencia a clase (por enriba do 80%): 10% Realización de lecturas e traballos tutelados: 30% Nivel de rendemento madurez demostrada en actividades prácticas e tutorías: 10%

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías